

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено
на засіданні кафедри загальної педагогіки
та педагогіки вищої школи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.)
Завідувач кафедри

_____ Олена КВАС

Силабус освітньої компоненти
«Педагогіка вищої школи»,
що викладається в межах
ОНП «Публічне управління та адміністрування»
*для здобувачів **третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти***
зі спеціальності **281 Публічне управління та адміністрування**
галузі знань **28 Публічне управління та адміністрування**

Назва освітньої компоненти	Педагогіка вищої школи
Адреса викладання освітньої компоненти	Львівський національний університет імені Івана Франка, Факультет педагогічної освіти м. Львів, вул. Туган-Барановського,7
Факультет та кафедра, за якою закріплена освітня компонента	Факультет педагогічної освіти, Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Викладачі освітньої компоненти	Герцюк Дмитро Дмитрович , кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, декан факультету педагогічної освіти
Контактна інформація викладачів	ел. пошта: dmytro.hertsyuk@lnu.edu.ua Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, м. Львів, вул. Туган-Барановського, 7.Тел. (032) 239-47-65
Консультації з питань навчання відбуваються	Понеділок, 16.00-17.00 (кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7, кім. 30) Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка розміщення освітньої компоненти	https://pedagogy.lnu.edu.ua/academics/postgraduates https://aspirantura.lnu.edu.ua/documents/
Інформація про освітню компоненту	Освітня компонента «Педагогіка вищої школи» є обов'язковою освітньою компонентою (навчальною дисципліною) для освітньо-наукової програми «Публічне управління та адміністрування» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування, яка викладається у 3 семестрі в обсязі 3 кредитів ЄКТС (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація освітньої компоненти	Освітню компоненту «Педагогіка вищої школи» розроблено таким чином, щоб надати здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти необхідні знання спрямовані на формування у майбутніх молодих науковців адекватного розуміння освітнього процесу як організації взаємодії суб'єктів спільної діяльності – викладача та здобувача, в процесі якої здійснюється взаємовплив один на одного. Тематика та зміст орієнтовані на оволодіння знаннями, уміннями організації освітнього процесу у закладі вищої освіти, формування стратегії розвитку викладацької майстерності. <u>Схема освітньої компоненти включає два змістових модулі:</u> І. Розвиток вищої освіти в контексті глобалізаційних процесів: Україна і світ. <i>(Розглянуто еволюцію розвитку вищої освіти в світовому та вітчизняному вимірі, тенденції сучасних реформ в контексті інтеграції освітньої системи України у європейський освітній та науковий простір. Акцентовано увагу на специфіці професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи, схарактеризовано основні вимоги до особистості викладача, засадничі підходи формування високого рівня педагогічної майстерності).</i> ІІ. Основи дидактики вищої школи. <i>(Розглянуто загальні основи дидактики вищої школи, проаналізовано основні дидактичні концепції, виокремлено компетентнісний підхід тастудентоцентроване навчання</i>

	<p>як основні складові сучасної дидактичної системи. Висвітлено питання змісту освіти через аналіз стандартів вищої освіти, особливостей наповнення та реалізації освітніх програм у закладі вищої освіти, впровадження в освітній процес сучасних освітніх технологій та методів навчання).</p>
<p>Мета та цілі освітньої компоненти</p>	<p>Метою освітньої компоненти «Педагогіка вищої школи» є формування системи теоретичних знань та практичних умінь організації освітнього процесу, професійної спрямованості й особистісної концепції викладацької діяльності у закладі вищої освіти, що дасть змогу аналізувати педагогічні ситуації й приймати педагогічно доцільні рішення.</p> <p>Основними цілями та завданнями: розвиток у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти позитивної мотивації до професійної діяльності викладача та системи знань, умінь організації освітнього процесу відповідно до концептуального бачення власної викладацької діяльності.</p>
<p>Література для вивчення освітньої компоненти</p>	<p>Базова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дидактика вищої школи: навч. посібник / О. О. Біляковська, І. Я. Мишишин, С. Б. Цюра. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 2. Вітвицька В. В. Основи педагогіки вищої школи. К., 2006. 3. Барановська Л. В. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посіб. Київ: НАУ, 2015. 4. Дроздова І. П. Навчальний посібник із курсу «Методика викладання, педагогіка та психологія вищої освіти». Харків: ХНАМГ, 2008. 5. Зайченко І. В., Теслюк В. М., Каленський А. А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник / За ред. проф. І.В. Зайченка. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. URL: https://lirak.com.ua/preview/12231.pdf 6. Кнодель Л. В. Педагогіка вищої школи: Посіб. для магістрів. Київ: Вид.ПАЛИВОДА А. В., 2008. 7. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Знання, 2005. URL: http://www.info-library.com.ua/books-book-105.html 8. Навчальний посібник з дисципліни «Педагогіка вищої школи» / Уклад. А. В. Лисенко. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 102 с. 9. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 10. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29032/3/Higher_School_Pedagogy_2019.pdf 11. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмельюк, А.В. Семенова та ін./ За ред. З.Н. Курлянд. К.: Знання, 2005. 12. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. URL: https://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/9689/Pe_dahohika%20vyshchoi%20shkoly_KhNUVS_2020_tityl%20zmist.pdf?sequence=3&isAllowed=y 13. Про вищу освіту: Закон України URL: http://vznz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschuosvitu 14. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ; Академвидав, 2006. 15. Туркот Т. Педагогіка вищої школи Київ: Кондор, 2011. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Герцюк Д. Д. Педагогічна освіта і наука у Львівському університеті (1812–1939) / Дмитро Герцюк, Теодор Лещак. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 431 с.

2. Європейський простір вищої освіти: параметри якості та експертизи: навчальний посібник / Укладачі: Батечко Н. Г., Бульвінська О. І.,
 3. Локшина О. І., Мосьпан Н. В., Проценко О. Б., Сисоєва С. О., Соколова І. В.; За ред. Сисоєвої С. О. Київ, 2020.
 URL:https://www.researchgate.net/publication/347524438_Evropejskij_pros_tir_visoi_osviti_parametri_akosti_ta_ekspertiz
 4. Національний освітній глосарій. Київ, 2011.
 5. Інноваційні освітні технології: навчально-методичний посібник / упорядник Л.М. Прокопів. Івано-Франківськ, 2020.
 6. Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. N 1341 "Про затвердження Національної рамки кваліфікацій" : Постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 року № 519
 7. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України URL:<http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/112-zakon-ukrayiny-pro-naukovu-inaukovo-tehnichnu-dijalnist>
 8. Про освіту: Закон України URL:<http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/110zakon-ukrayiny-pro-osvitu>
 9. Проект Закону України "Про академічну доброчесність". URL: https://naqa.gov.ua/wpcontent/uploads/2021/01/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%94%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C_4.pdf
 10. Рашкевич Ю. Освітні програми : побудова, опис, визнання. URL: <https://tnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/01/%E2%84%96-5%D0%AE.%D0%A0%D0%B0%D1%88%D0%BA%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87.pdf>
 11. Рашкевич Ю. Компетентнісний підхід у побудові освітніх програм. URL:http://lawfaculty.chnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2016/11/Competence_Approach_Rashkevych_Nov.20141.pdf
 12. П'ятакова Г., Заячківська Н. Сучасні педагогічні технології та методика їх застосування у вищій школі. Навчально-методичний посібник. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003
 13. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 рр. Київ, 2020. URL:<http://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitkuvisochoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>

РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1. Вища освіта України.
2. Вища школа.
3. Вісник Львівського університету. Серія педагогічна.
4. Освіта і управління.
5. Практика управління закладом освіти.
6. Управління освітою.
7. Управління школою.
8. Вища освіта і наука (науково-аналітичний огляд) http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/bp/vyshcha_shkola.php
9. Освітні сайти Інтернет (<http://mon.gov.ua>; <https://naqa.gov.ua/>; <http://www.pedpresa.com.ua>; <https://www.coursera.org>; <https://www.edera.com> та ін.).

3 кредити ЄКТС

Обсяг освітньої компоненти та її тривалість

Денна форма навчання:
 90 год. (з них:
 16 годин лекційних,

Заочна форма навчання:
 90 год. (з них:
 8 годин лекційних,

	16 годин практичних, 58 годин самостійної роботи.	8 годин практичних, 74 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення навчання здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти буде :</p> <p>Знати: теоретико-методологічні засади організації освітнього процесу у закладі вищої освіти; зміст реформування освітньої системи України на сучасному етапі; складові майстерності педагогічної діяльності викладача; особливості, напрями організації діалогічного спілкування зі здобувачами; структуру, психолого-педагогічні аспекти організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів; сучасні стратегії, методи, форми організації навчання.</p> <p>Вміти: визначати мету власної педагогічної діяльності, очікування у процесі викладання навчального курсу; організувати взаємодію зі здобувачами з різними індивідуально-типологічними особливостями; застосовувати різні способи, прийоми формування у здобувачів наукових понять, умінь й навичок; застосовувати стратегії, методи, прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів; планувати структуру, зміст, процес організації лекції, практично-семінарського заняття й самостійної роботи здобувачів; розробляти навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін.</p> <p>Освітня компонента передбачає формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти таких загальних (ЗК) та спеціальних (фахових) компетентностей (СК), визначених освітньо-науковою програмою:</p> <p>ЗК01. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.</p> <p>СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.</p> <p>В результаті засвоєння освітньої компоненти здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти досягне наступних програмних результатів навчання (ПРН), визначених освітньо-науковою програмою:</p> <p>ПРН02. Організувати і здійснювати освітній процес у сфері публічного управління та адміністрування, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти з дотриманням основних засад академічної доброчесності.</p>	
Ключові слова	Вища освіта, педагогічна діяльність, педагогічна комунікація, стандарти вищої освіти, студентоцентризм, компетентнісний підхід, освітні технології, методи навчання, форми навчання.	
Форма навчання	Очна (денна, вечірня), заочна	
Види навчальних занять	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем	
Теми	СХЕМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (додається)	
Підсумковий контроль, форма	Залік	
Пререквізити	Вивчення відповідної освітньої компоненти ґрунтується на успішно засвоєних базових знаннях з педагогіки, психології, філософії, історії.	
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання	Пояснення, евристична бесіда, дискусія, інструктаж; інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм, метод проєктів), мультимедійна презентація, ілюстрування, демонстрування, аналіз ситуаційних вправ (кейсів), самопостереження, спостереження, методи контролю і самоконтролю, презентація наукових продуктів, виконання індивідуальних завдань.	

Необхідне обладнання	Мультимедійний проєктор, ноутбуки, фліпчарт, маркери.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Політика виставлення балів: Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>семінарські заняття</i> – 16 (8 занять по 2 бали) 2 бали – студент виконав усі завдання згідно плану заняття; 1 бали – студент виконав не менше 60% завдань; • <i>виконання завдань самостійної роботи</i> – 16 б.; • <i>виконання двох наскрізних ІНДЗ</i> – 68 б. (підготовка <i>концепції власної педагогічної діяльності</i> – 34 б; <i>розробка силябусу навчальної дисципліни</i> – 34 б.) • <i>контрольні заміри</i> – залік виставляється у 3 семестрі. <p>Враховується: активність здобувача під час аудиторних занять; самостійність, оригінальність, творчий підхід і своєчасне виконання завдань. Відпрацювання занять, пропущених з поважних причин, проводиться за розкладом консультацій викладачів.</p> <p>Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності під час вивчення курсу забезпечує:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обговорення на першому лекційному занятті правил академічної доброчесності, що є виявом наукової культури студента-дослідника; • попередження про наслідки плагіату чи інших форм недоброчесності (їх виявлення в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем завдання, незалежно від масштабів плагіату чи обману); • обов'язкове посилання на використані літературні джерела під час виконання ІНДЗ, завдань самостійної роботи <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку	Залік виставляється на основі результатів поточного оцінювання та виконання завдань самостійної роботи та ІНДЗ.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

3 семестр, II курс

Тиж./ дата	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) лекція, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література, ресурси в інтернеті	Завдання, год. (в т.ч. 58 годин самостійної роботи)	Термін виконання
Змістовий модуль I. Розвиток вищої освіти в контексті глобалізаційних процесів: Україна і світ.						
1-2 навчальний тиждень (згідно з розкладом)	Тема 1. Вища освіта України: стан проблеми, перспективи. 1. Освітні традиції в Україні. 2. Входження освітньої системи України у європейський освіт-ній простір. 3. Нормативно-правове забезпечення функціонування вищої освіти в Україні.	<i>лекція – 2 години</i> <i>практичне заняття – 2 години</i> <i>Тенденції розвитку вищої освіти на сучасному етапі</i>	Презентація навчально-методичні матеріали	Основна: 2, 6, 8, 10, 15, Додаткова: 1, 4, 5, 9, 10, 12	1) опрацювання теоретичного матеріалу (2 год.) 2) проаналізувати Закон України «Про вищу освіту», інші нормативно-правові документи на предмет імплементації освітньої системи України до європейських і світових стандартів (2 год.)	2-й навчальний тиждень
3-4 навчальний тиждень (згідно з розкладом)	Тема 2. Професійно-педагогічна діяльність і особистість викладача вищої школи. 1.3 історії становлення та розвитку професії педагога вищої школи 2. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи. 3. Складові педагогічної майстерності викладача вищої школи	<i>лекція – 2 години</i> <i>практичне заняття – 2 години</i> <i>Педагогічна професія як засіб професійно-педагогічної самореалізації викладача закладу вищої освіти</i>	Презентація навчально-методичні матеріали	Основна: 5, 6, 7, 12, 13. Додаткова: 3, 5, 12.	1) опрацювання теоретичного матеріалу (2 год.) 2) проаналізувати кодекс деонтологічний кодекс викладача вищої школи (3 год.) 3) напрацювання концепції власної педагогічної діяльності (2 год.)	4-й навчальний тиждень
5-6 навчальний тиждень (згідно з	Тема 3. Культура педагогічного спілкування викладача вищої школи 1. Принципи і моделі партнерської взаємодії викладача зі студентами.	<i>лекція – 2 години</i> <i>практичне</i>	Презентація навчально-методичні матеріали	Основна: 2, 5, 6, 7, 9, 12, 13. Додаткова:	1) опрацювання теоретичного матеріалу; 2) на основі	6-й навчальний тиждень

розкладом)	2. Головні складові педагогічного спілкування викладача. 3. Професійна етика, дотримання педагогічного такту. 4. Фундаментальні цінності академічної доброчесності.	<i>заняття – 2 години</i> <i>Педагогічне спілкування як взаємодія суб'єктів педагогічного процесу</i>		2, 3, 5, 8, 12.	власного досвіду навчання запропонуйте для обговорення та аналізу ситуації щодо спілкування/взаємодії викладача (-ів) зі здобувачами; 3) проаналізуйте наявні документи на дотримання норм і правил академічної доброчесності в ЛНУ імені Івана Франка;	
------------	---	--	--	-----------------	--	--

Змістовий модуль II. Основи дидактики вищої школи

7-8 навчальний тиждень (згідно з розкладом)	Тема 4. Дидактична система ЗВО 1. Загальне поняття про дидактику вищої школи. 2. Основні дидактичні концепції. 3. Компетентнісний підхід та студентоцентроване навчання як основні складові сучасної дидактичної системи.	<i>лекція – 2 години</i> <i>практичне заняття – 2 години</i> <i>Психолого-педагогічні засади організації навчального процесу у ЗВО</i>	Презентація навчально-методичні матеріали	Основна: 1, 4, 6, 10, 12, 14 Додаткова: 2, 3, 5, 10.	1) опрацювання теоретичного матеріалу; 2) мотивація студента до навчання: трансформація мотивів протягом навчальної діяльності в університеті (проаналізувати на особистих прикладах); 3) напрацювання концепції власної педагогічної діяльності.	8-й навчальний тиждень
9-10 навчальний тиждень (згідно з розкладом)	Тема 5. Зміст освіти у вищій школі 1. Поняття про стандарти вищої освіти та їхні складові. 2. Освітні програми: побудова, опис, реалізація. 3. Акредитація освітніх програм як інструмент забезпечення якості вищої освіти	<i>лекція – 2 години</i> <i>практичне заняття – 2 години</i> <i>Зміст освіти у вищій школі</i>	Презентація навчально-методичні матеріали	Основна: 1, 3, 6, 10, 13, 14 Додаткова: 3, 4, 5, 7, 9, 12	1) опрацювання теоретичного матеріалу; 2) напрацювання концепції власної педагогічної діяльності; 3) проаналізуйте	10-й навчальний тиждень

					Національну рамку кваліфікацій та місце в ній НРК 8 ступеня доктора філософії; 3) робота над підготовкою силябусу навчальної дисципліни (на вибір здобувача).	
11-12 навчальний тиждень (згідно з розкладом)	Тема 6. Технології і методи організації навчально-пізнавальної діяльності студентів 1. Педагогічні технології організації освітнього процесу у ЗВО. 2. Класифікація методів навчання. 3. Характеристика активних методів навчання. 4. Чинники вибору методів навчання.	<i>лекція – 2 години</i> <i>практичне заняття – 2 години</i> <i>Технології і методи навчання здобувачів у вищій школі</i>	Презентація навчально-методичні матеріали	Основна: 1, 2, 7, 10, 11, 13, 14. Додаткова: 4, 6, 10, 11	1) опрацювання теоретичного матеріалу; 2) напрацювання концепції власної педагогічної діяльності ; 3) креативна (творча) модель викладання і навчання (запропонувати для дискусії декілька рекомендацій (настанов) викладачам щодо становлення та розвитку творчої особистості здобувача.	12-й навчальний тиждень
13-14 навчальний тиждень (згідно з розкладом)	Тема 7. Особливості організації дистанційного навчання 1. Основні поняття дистанційного навчання. 2. Функції і типи платформ дистанційного навчання. 3. Організація навчальної діяльності на онлайн-платформах	<i>лекція – 2 години</i> <i>практичне заняття – 2 години</i> <i>Особливості організації електронного навчання у вищій школі</i>	Презентація навчально-методичні матеріали	Основна: 6, 10, 13. Додаткова: 3, 4, 6, 12.	1) опрацювання теоретичного матеріалу ; 2) представлення у формі презентації концепції власної педагогічної діяльності; 3) представлення у формі презентації силябусу навчальної дисципліни.	14-й навчальний тиждень
15-16	Тема 8. Форми організації навчання у вищій школі	<i>лекція –</i>	Презентація	Основна:	1) опрацювання	16-й

навчальний тиждень (згідно з розкладом)	1. Розвиток форм організації навчання в історичному часі. 2. Лекція як основна форма організації навчання у вищій школі. 3. Основні дидактичні вимоги до лекції. 4. Підготовка і проведення лекції: організаційно-методичні аспекти. 5. Методика організації і проведення семінарського (практично-семінарського) заняття.	2 години <i>практичне заняття – 2 години</i> <i>Форми організації навчання у вищій школі</i>	навчально-методичні матеріали	1, 2, 8, 9, 12, 13 Додаткова: 1, 5, 9, 12.	теоретичного матеріалу; 2) представлення концепції власної педагогічної діяльності; 3) представлення силябусу навчальної дисципліни .	навчальний тиждень
--	---	---	-------------------------------	---	---	--------------------